

Bratia a sestry,

dostali sme sa k poslednej tretej kapitole Listu Títovi. Nová kapitola neotvára novú tému. Je to pokračovanie toho, čo je napísané v závere druhej kapitoly. Aj dnes sme počuli inštrukcie pre kresťanov. To, ako má kresťan žiť v tomto svete, vychádza z toho, aký je Boh. Najprv sa zameriame na základy našej viery, ktoré sú opísané aj v dnešnom úseku.

Boh je náš Boh. Táto výpoveď môže pôsobiť nezrozumiteľne a zavádzajúco. Nevyjadrujeme tým vlastníctvo v konfrontácii s inými náboženstvami. Keby sme si chceli Boha privlastniť, vzdialili by sme sa od Boha a spoliehali by sme sa na modlu. Žalmista uvádza: *Ale náš Boh je v nebesiach, robí všetko, čo sa mu páči.* (Ž 115, 3) Týmto je vyjadrená Božia zvrchovanosť a nevystihnuteľnosť. Nemôžeme hovoriť o našom Bohu bez toho, že by sme uznali Božiu absolútnu autoritu nad všetkým. Boh je náš Boh, pretože my sme Jeho stvorenie. Boh je náš Boh, pretože sa skláňa k nám. Poukazujeme tým na vzájomný vzťah.

Boh je náš Spasiteľ. Zjavila sa Božia dobrota. Nie je to dobrota sama o sebe, ktorá by sa nás vôbec netýkala. Boh je dobrý k nám. Zjavila sa Božia láska. V Novom zákone sa pre Božiu lásku používa grécky termín agapé. Dnešný text tvorí výnimku. Je tam doslova napísané *filantropia*. Výraz filantrop sa používa aj v súčasnosti. Filantrop je cudzie slovo, ktorým zväčša označujeme veľmi bohatého človeka, ktorý vysokými sumami prispieva na charitu. Filantrop znamená ľudomil. Boh nie je láska ako absolútny princíp, ktorý s nami nesúvisí. Nie je to abstraktný výrok. Božia láska sa zjavila svetu v diele Ježiša Krista.

Všimnime si, že v dnešnom texte je titul Spasiteľ priradený k Bohu, ale aj k Ježišovi Kristovi. Ježiš Kristus je náš Spasiteľ. Sme spasení Jeho milosrdenstvom. Spasenie nezávisí od našich spravodlivých skutkov. Sme ospravedlnení Ježišovou milosťou. Znovuzrodení a obnovení sme skrze Ducha Svätého. V Biblii síce nie je výraz trojica, ale takéto a podobné texty tvoria podklad pre tzv. učenie o svätej trojici. Veríme v jediného Boha, ktorý je Otec, Syn a Duch Svätý. Takto sa Boh vzťahuje k nám. Boh spôsobuje ten radikálny zlom medzi našim zatratením a našou záchranou.

Vďaka Bohu dostávame nepominuteľné dedičstvo. Je ním nádej večného života. Neznamená to, že by sme sa mali zamerať len na to, čo bude v budúcnosti. Ak veríme v Boha, máme konať dobré skutky. *To je dobré a užitočné ľuďom.* (8. v.) Naša viera v Boha má byť prepojená s tým, ako pristupujeme k iným ľuďom. Píše sa o tom v 1. liste Jánovom: *Keď niekto hovorí: Milujem Boha, a nenávidí brata, je klamár, lebo kto nemiluje brata, ktorého videl, ako môže milovať Boha, ktorého nevidel?* (4, 20)

Viera v Boha je pre nás základom a motiváciou pre konanie dobra v tomto svete. Keď Ježiš naučil učeníkov modlitbu „Otčenáš“, ešte povedal: *Lebo ak ľuďom odpustíte ich previnenia, aj vám odpustí váš Otec nebeský; ale ak neodpustíte ľuďom, ani váš Otec neodpustí vám, keď sa prevínite.* (Mt 6, 14-15) Veríme, že Boh má moc odpustiť nám naše hriechy. Božia milosť nás vedie k tomu, aby sme boli milostiví voči sebe navzájom. Ježiš učil, že máme milovať aj svojich nepriateľov. Opäť jedinečným základom pre

takúto lásku je Božia láska k svetu. V 1. liste Jánovom je napísané: *My milujeme, lebo On nás miloval ako prvý.* (4, 19)

Viera, ktorú máme v srdci, sa má prejaviť na našom živote. Autor listu pripomína podriadenosť a poslušnosť voči vrchnostiam. Nie je to ojedinelé miesto v Biblii, v ktorom sa rozoberá vzťah kresťana a svetskej moci. Ježiš povedal: *Dávajte teda, čo je cisárovo, cisárovi, a čo je Božieho, Bohu.* (Mt 22, 21) Apoštol Pavol napísal v Liste Rimanom: *Každá duša buď poddaná nadriadeným vrchnostiam.* (13, 1) Podobne je napísané aj v 1. liste Petrovom: *Poddaní buďte kvôli Pánovi každému ľudskému zriadeniu, či už kráľovi ako najvyššiemu, alebo vládarom, ktorých On posielal trestať všetkých, čo zle robia, a chváliť tých, čo dobre robia.* (2, 13-14) V 1. liste Timotejovom je napomenutie k modlitbám za vysoko postavených. (2, 1) Predpokladom poslušnosti voči vrchnosti je to, že svetská moc bude konať v záujme všeobecného dobra. Svetská vláda nie je vždy dobrá a spravodlivá, ale veriaci v Boha majú pokorným spôsobom života svedčiť o Bohu všetkým ľuďom.

Záleží aj na tom, ako sa vyjadrujeme. Nikomu nemáme zlorečiť. Opakom zlorečenia je dobrorečenie alebo požehnanie. V reči nemáme byť hašteriví, ale prívetiví a priateľskí. V Liste Jakuba je jazyk prirovnaný k ohňu, ktorý zapáli veľkú horu. (3, 5) Tiež je tam uvedené, že z tých istých úst môže vychádzať aj dobrorečenie na Božiu slávu aj preklínanie ľudí. (3, 10) Nemalo by to tak byť. Je to akoby z jedného prameňa tiekla sladká aj horká voda. (3, 11) Niekedy nie je ľahké rozhodnúť sa, či máme hovoriť alebo máme radšej zostať ticho. V dnešnom texte sa neuvádza žiadna konkrétna situácia. Neide o to, na akú tému sa rozprávame, ale ako sa rozprávame. V Liste Kolosenským je napísané: *Vaša reč nech je vždy milá, duchaplná, aby ste vedeli, ako máte každému odpovedať.* (4, 6) Dôležité je to, ako naše slová pôsobia na druhých ľudí. Hovoríme s cieľom spôsobiť dobro alebo zlo? Je našim zámerom zmierovať alebo vyvolávať roztržky? O dobré sa máme usilovať aj skutkami aj slovami.

Bratia a sestry, veríme v Boha a chceme sa Ním nechať viesť v tom, ako žijeme. Viera a bežný život nemajú tvoriť dve samostatné a ničím neprepojené oblasti. Spoliehame sa, že záchrana je jedine v Bohu. Žijeme na svete, ale podľa Božieho slova. Viera v Boha je pre nás dôvodom, aby sme aj konali aj hovorili to, čo je dobré, prínosné a na budovanie. Bez ohľadu na postavenie človeka, máme celým spôsobom života svedčiť o Bohu, ktorý je dobrý, milosrdný a láskavý k ľuďom. Toto máme zdôrazňovať a podľa toho máme pristupovať k iným ľuďom. Amen.

Vypočujme si slová vyslania, ako sú napísané v Liste Jakuba v 2. k.:

„Aj hovorte aj konajte ako ľudia, ktorí majú byť súdení podľa zákona slobody. Lebo nemilosrdný bude súd nad tým, kto nepreukazoval milosrdenstvo; milosrdenstvo nemá strach pred súdom.“

Milosť nášho Pána, Ježiša Krista, láska Božia a účasť Ducha Svätého so všetkými vami. Amen.